

૭૮૬

મુરતના મોરારી નભાઈ બોને એક અગત્યની મુથના.

નામદાર સરદાર સૈયદના વ મૌવલાના

અયુ મોહમદ તાહેર સેયુદ્દીન સાહેબ

[ત. ઉ.] તરફની અપની

પવિત્ર ફરજો.

જપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર.

ઈસુફ અલી ઈબ્રાહીમ બંગડીવાળા.

પ્રસિધ્ધ કરવાનું ૬૦ નગદાનો રૂકરો-સુરત.

આવૃત્તિ ૧ લી

સને ૧૯૧૭

પ્રત ૧૦૦૦

મુરત, ભાગાતળાવ રોડ પર આવેલા ધી "રાંદર"

પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં રતિલાલ દુસંભદાસે જાપી.

ફીમન અમુલ્ય.

પ્રસ્તાવના.

મારા મનમાં એકાએક ઉત્પન્ન થએલા મારા પોતાના સ્વતંત્ર વિચારોએ મને પોતાને આ નાનકડી ચોપડી છપાવી કામની કીમતી સેવા બજાવવા તરફ પ્રેર્યો છે. આ પહેલા મેં એ વિચારો મારા નજદીકના મિત્રો આગળ દર્શાવ્યા ત્યારે તેઓએ પોતાની સહી લાગણી બતાવી અને આ કામ તુરતજ ઉપાડી લેવા/કે-તેજન આપ્યું અને વધારામાં તેઓએ છપાવાના ખર્ચમાં મને સારી મદદ પણ કીધી છે તે માટે તે સાહેબોનો હું અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનું છું.

લી૦ હીતેન્દ્રુ સેવક,

ઈ. ઈ. બંમડીવાળા.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૧૧૧ વર્ષાંક

પુસ્તકનું નામ પદ્મિત્ર ૬૨૦

વિષય સૈ ૩૭૩૫૭૨ : ૪ : ૬

ચાલુ જમાનાના રંગ હંગ.

ગાફીલ ના હો દુનીઆ બદલ, કર લે સદા તકવા અમલ.
પાવેગા તુ દુરા મહેલ, મીસ્કીન હુવા તો કયા હુવા.
જગમેં પુરાષ કર ચલા, હસ રોઝ કયામત આ મીલા,
હસરતમે હાથેં મીલા, પહેલવાં હુવા તો કયા હુવા.

આજકાલ કેટલોક વખત થયો અપની હકની દાવતમાં કંઈક
એવા મુખાલેફુતો પેદા થયા છે કે જોએ એવા તો ઝણુન કામે
કરે છે અને અપના જીમરમાં એવા કારી જખમો પેદા કરે છે.
અને પોતાનો ચેપી રોગ અપની ઉધરતી પ્રજામાં ફેલાવે છે કે જેનું
પ્રયાન કરવું એ દુશ્વાર છે.

મારા મહેરબાન વાંચકો જો તમે એ ચેપી રોગને જડમુળથી
કાઢી નાંખવાની તજવીજ કરશો નહિ અને શાંત મને બેસી રહેશો
તો તમે તમારી ઔલાદને તેમજ હાલના જુવાનીઆઓને હડહડતો
મેરધનસાફ કરશો. કારણ એટલું જ કે ખુદાતાલા ન કરે ને એ ચેપી
રોગની પુરી અસર હાલના જુવાનીઆઓપર કાણ ધરાવવાને
શક્તિમાન થાય.

હાલમાં અપને લોકો ઉંઘમાંથી તરતનાજ જાગેલા છે. માટે
હવે જ્યાં સુધી એ બદીના અસરકારક ઇલાજો કામે લગાડીશું નહિ
ત્યાં સુધી નિરાંતે સુવાના નથી. આ વખતે અપને જાગેલા છીએ

અને જો કદાચ ગદ્ગદતીમાં રહીશું તો એના માઠા અને કડવા પરિણામો અપને પોતાનેજ લવિષ્યમાં ખમવા પડશે.

માટે હું બંધુઓ! હવે આ કામને મોટા પાયાપર અને ગંભીર રૂપમાં લાયા વગર રહેશે નહિ, અને અપના પોતાના જનોમાલના માલીક બલકે અપની જનોના ધુરાવનાર અપના માયાના તાજ અપના આકા અને મૌલા અને અપની જનોના કરતાં ઔલા તે કાણ કે નામદાર સરદાર સૈયદના વ મૌલાના અબુમોહમદ તાહેર સેટુદ્દીન (તં ઉં હું બારીતાલા! તું એ સાહેબના બોલચાલ કરજે) ની તરફ અપની પવિત્ર દ્રષ્ટિ અને વફાદારી અદા કરવામાં બીલકુલ ખામી દેખાડશે નહિ. એ સાહેબની ખુશીમાં અપની ખુશી રહેલી છે. એ સાહેબને ખુશ કરવું તે જોયા અપના ઇમામ (અં સં) અને નખી વસી (અં સં) ને ખુશ કરવા જેવું બલકે ખુદ ખુદાને ખુશ કાધા બરાબર છે. માટે એ અપની એન દ્રષ્ટિ છે. એ બજાવી લાવવામાં ઢીલ કરવી જોઈએ નહિ.

અપને કયાં અપની પોતાની દીની તવારીખોમાં નથી વાંચ્યું અથવા નથી સાંભળ્યું કે આગલા જમાનાના લોકોએ પોતાની દ્રષ્ટિ, વફાદારી, પોતાની દીન માટેની ઝંટી લાગણી અને સચ્ચાઈની ટેક બતાવવામાં પોતાના જનો માલ ખરચી દીધાં વધારામાં ખુદ અપના દાઢ્યો અને ઇમામો એ પોતાના અમુલ્ય જનો સચ્ચાઈને માટે આપી દીધાં છે. કેમકે એ જમાનો સીધા હતો. તેમાં ઇનસાફતું નામજ ન હતું. તેમાં લાંચ રશવટ ભેગનો પુરો રિવાજ હતો. અને સાથે જુઠાઓનો દોર વધારે હતો.

પણ તેવા જમાનામાં મુખાલેખનોતું કંઈ ચાલ્યું નથી અને આખરમાં જે સત્ય હતું તેજ પ્રકાશ્યું હતું. અને સ્વવિધ્યમાં પણ એજ નીચમ કાયમ રહેશે આ જગતમાં સત્યને ક્યાં છે આંચ. આ માટે દ્વારશીમાં ઉમદા શબ્દોમાં કહેલું છે કે:—ઝરરાએ હકખર કાઢ્યાલીખ આયદ વ મરદે હકગેરા હમદર દુનીઆ હુરમત અસ્ત વહમ દર આખેરત મંજજત.

સાર એટલેજ કે “જો સચ્ચાઈની એક રજકણ હશે તો તે એક બુદ્ધાઈના પદાડપર ગાલીલ થવા સકિતરાત છે, અને સાચું બોલનાર આ દુનીઆમાં તેમજ પેઢી જહાનમાં હુરમત અને મંજજતને પામે છે તો કહો લાઈઓ આજે અપના હુસ્મનો અપના દાઢ પર જે જે બુદ્ધા તોહમતો અને દાવાઓ રજુ કરે છે તેના શા હાલ!

આખીરમાં હીણ પસ્તી અને ખરાખીને તેઓ પહોંચશેજ એવું સરવે કાઢવું માનવું છે.

આ ઉપરથી મારા મહેરબાન સુરતના શેડીઆઓને એવી નમ્ર વિનંતી છે કે અપને લોકોએ જેવી રીતે ગઈસલામાં મુખાઈના અપના લાઈઓનું અનુકરણ કીધું હતું કે જેથી આપનું પાક ઇમાન અને દીની બુસ્સો બૂહેર કાધો હતો તેજ પ્રમાણે આજે પણ એક પ્રોટેસ્ટ સલા બોલાવીને આનં એડવોકેટ જનરલે જે ફરીયાદનામું અપના દાઢ પર તેમજ ખીજા જે પ્રતિવાદીપર રજુ કીધું છે તેના લીધેલા પગલાને સખત રીતે વખોડી કાઢવું જોઈએ અને એમ ખતાવી આપવું જોઈએ કે ફકત મુખાઈના હોરા લોકો નહિ પણ આખી હોરા આલમ એ દાવાના અને પગલાના

વિરૂદ્ધમાં છે. અને એનાં એડવોકેટ જનરલે માત્ર નજીવી સંખ્યા ના કહેવાતા જુદા લોકોથી કે જેઓ અમારા વિરુદ્ધીઓ છે તેઓના ચલાવથી આ કામ કીધું છે કે જે કાયદાની હદની બહાર છે તેના લીધેલા પગલા માટે આખી દેશ આલમ પોતાની સખત દીલગીરી જાહેર કરે છે.

જો સુરતના અપનાવાલા એમ કરશે તો બીજા શહેરો અને કચ્છાઓમાં વસતા અપનાવાલા જરૂર અપની નકલ કરશેજ. અને પોતાની લાગણી કામના વડા તરફ કેવા પ્રકારની છે તેની પુરતી ખાતરી એનાં એડવોકેટ જનરલને આપશે.

મારા જાણુવા પ્રમાણે તો અત્યાર આગમજ કેટલાક શહેરોના લોકોએ ઉપલી બાબત અમલમાં મુકી તેના તાર મુખ્ય ખાતે મોકલી આપ્યા છે.

માટે આ સાહસ ખેડવામાં સુરતના શેઠીઆઓને પછાત પડવું જોઈએ નહિ. અગર આપ સાહેબો આ બાબતપર જો બેદરકાર રહેશે તો શહેરના મધ્યમ વર્ગના અને મરીબ સ્થિતિના લોકોથી આ કામ બનવું અશક્ય છે. દાખલા તરીકે એક રેલ્વે ટ્રેકન હોય કે જેનું ઈનજન આમળ ચાલવા ના પાડતું હોય તો પાછળ રહેલા ડબ્બાઓ કેવી રીતે આગળ વધી શકવાના હતા? અને તે માંહેલા પેસેન્જરો ન્યાના ત્યાં પડી રહેવાનાજ.

માટે જો ઉપલા નીયમ અનુસાર ચાલી સુરતના દશ કે પંદર શેઠીઆઓ આ કામ માથે ઉપાડી લે તો જરૂર તેઓને મધ્યમ

વર્ગના તેમજ ગરીબ સ્થિતિના હમદીનો પોતાની સંમતી આપવાને ચુકશે નહિજ. બલકે તેઓ તો હુષિલા બની જશે.

આથી મારી પુરતી ખાતરી છે કે ઉપલું કામ ઉઠારી લેવામાં સુરતના શેઠીઆઓ પોતાનું પાસ અભિમાન અને ફરજ સમજશે.

હું ઉપર જણાવી ગયો છું તે મતલબના સારનો એક તાર એવો. એડવોકેટ જનરલપર મોકલી આપવો, અને મુંબઈની જનરલ અને વર્કીના કમીટીઓપર તેઓના લીધેલા પગલાને સુરતના લોકો અંતઃપરણપુર્વક ધન્યવાદ સાથે ટેકા આપે છે. એ મતલબનો તાર તેઓપર પણ કરવો જોઈએ.

દરેક માણસને પોતાની કદર માફક તન, મન અને ધનથી પોતાના 'ધર્મ' માટેની પોતાની પવિત્ર ફરજો બજાવવી જોઈએ. હું મારી ગળ પ્રમાણે તન અને મનથી મારી અદ્ય સેવા બજાવી છે તે માટે હું ખુદાતાલાનો શુક્રીઓ અદા કરું છું અને સુરતના મહેરબાન અને સખીવજીદ શેઠીઆઓ તરફથી આ કામ ઉપાડી લેવામાં આવશે એવી હું પુણી આશા રાખું છું.

પ્રથમ પ્રયાસ છે, ખામીઓ ધણી હશે, માટે મારા લખાણમાં આવતી દરેક ખામીઓ માટે હું મારા મહેરબાન વાંચકો પાસે દરગુજર કરવા મહેરબાની ફરમાવશો એમ હું આશા રાખું છું.

મીટીંગમાં કયા પ્રકારે કામ લેવું અને મારી જણાવેલા સલાહથી કોઈ જુદાજ રૂપમાં કામ આટોપવું એ મારા મહેરબાન અને સખીવજીદ શેઠીઆઓની સુનક્ષીપર મુકું છે.

(૮)

આદમાં બુદ્ધાત્મકા પાસે દુઆ ગુજારું છું કે અમારા સઘ
માનીનજાણ્યોને નેક રસ્તાપર અને અમારા દીનો ઈમાનપર સાર્થ
કદમ રાખે અને દુશ્મનોના ચેપી ગેગથી દુર કરે અને અમ
માલીક અને આકા નામવર સરદાર સૈયદના વ માલાના અમુમોલ
તાહેર મેઝદીનની હિમર શરીફને તુલ (અ. સ. ૦)ની માસલ દરાજ ૬

આમીન !

આમીન !

આમીન !

સમ. ૫.

